

Odbor za vanjske poslove

2018/0356M(NLE)

5.12.2019

MIŠLJENJE

Odbora za vanjske poslove

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između
Europske unije i Socijalističke Republike Vijetnama
(2018/0356M(NLE))

Izvjestiteljica za mišljenje: Isabel Wiseler-Lima

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. podsjeća da je Parlament 17. prosinca 2015. dao suglasnost za Okvirni sporazum o sveobuhvatnom partnerstvu i suradnji između Europske unije i Vijetnama¹, kojim se definiraju budući odnosi i nastoji poboljšati daljnja suradnja u rješavanju globalnih i regionalnih izazova; sa zabrinutošću primjećuje da se stanje ljudskih prava u toj zemlji pogoršalo od stupanja na snagu Sporazuma o partnerstvu i suradnji;
2. žali zbog toga što Komisija, unatoč zahtjevu Parlamenta, nije provela procjenu utjecaja Sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Vijetnama na ljudska prava, što je u suprotnosti s odlukom Europskog ombudsmana iz 2015. i obvezama iz Akcijskog plana EU-a za ljudska prava i demokraciju, te poziva Komisiju da smjesta provede takvu procjenu; ističe da se Komisija također obvezala na provedbu *ex post* procjene ekonomskog, socijalnog i ekološkog utjecaja;
3. ističe stratešku važnost Vijetnama kao ključnog partnera EU-a u jugoistočnoj Aziji i među zemljama ASEAN-a, osobito, ali ne isključivo, u vezi s pregovorima o klimatskim promjenama, dobrim upravljanjem, održivim razvojem, gospodarskim i društvenim napretkom i borbom protiv terorizma; naglašava da Vijetnam treba postati partner u promicanju ljudskih prava i demokratskih reformi; prima na znanje da će Vijetnam 2020. predsjedati ASEAN-om; ističe da EU i Vijetnam trebaju u potpunosti poštovati i provoditi Pariški sporazum;
4. pozdravlja Sporazum između EU-a i vijetnamske vlade, potpisan 17. listopada 2019., kojim se uspostavlja okvir za sudjelovanje Vijetnama u operacijama EU-a za upravljanje kriznim situacijama; ističe da je Vijetnam postao druga partnerska zemlja u Aziji koja je s EU-om potpisala Okvirni sporazum o sudjelovanju; ističe da je taj sporazum značajan korak naprijed u odnosima između EU-a i Vijetnama;
5. priznaje napore Vijetnama da provede plan reformi, posebno u pogledu prava u području okoliša i rada iz poglavlja o održivom razvoju Sporazuma o slobodnoj trgovini; poziva vijetnamsku vladu da poduzme sve odgovarajuće zakonodavne i nezakonodavne mjere kako bi se efektivno zajamčili i implementirali najviši mogući standardi ljudskih prava, uključujući, između ostalog, standarde u pogledu okoliša i rada; pozdravlja ratifikaciju šest od osam temeljnih konvencija MOR-a, to jest Konvencije br. 29 o prisilnom radu, konvencija br. 100 i 111 o nediskriminaciji, konvencija br. 138 i 182 o dječjem radu te, posljednje u nizu, Konvencije br. 98 o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje; apelira na vijetnamsku vladu da brzo i u potpunosti ratificira preostale konvencije; traži da se uspostavi istinski provediv mehanizam koji bi se primjenjivao na poglavlje o trgovini i održivom razvoju i da se odredi precizni, javni i obvezujući rok za ratifikaciju Konvencije MOR-a br. 87 o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje te Konvencije br. 105 o ukidanju prisilnog rada;
6. i dalje je zabrinut zbog kršenja ljudskih prava u Vijetnamu, koja obuhvaćaju

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0467.

kažnjavanje, političko zastrašivanje, intruzivni nadzor, uznemiravanje, napade, otmice i nepoštena suđenja kojima su izloženi politički aktivisti, novinari, blogeri, disidenti i borci za ljudska prava, kao i zbog ograničavanja sloboda vjeroispovijesti, izražavanja i udruživanja te primjene smrtne kazne; poziva Vijetnam da uvede moratorij na smrtnu kaznu i poduzme hitne korake prema njezinu ukidanju; duboko žali zbog toga što se posljednjih godina povećao broj političkih zatvorenika i pritvorenih novinara, blogera, kao i aktivista za ljudska i radnička prava, vjerskih i ekoloških aktivista; poziva na to da se sve osobe koje su pritvorene zbog pukog ostvarivanja svoje slobode izražavanja puste na slobodu i da se odbace sve optužbe protiv njih;

7. ističe da ljudska prava čine temelj poglavlja o trgovini i održivom razvoju Sporazuma o slobodnoj trgovini; zabrinut je zbog činjenice da je Sporazum o slobodnoj trgovini usredotočen samo na određenu vrstu prava, ponajprije na temeljne konvencije MOR-a; stoga poziva na to da se u Sporazum uvrsti širi raspon ljudskih prava, uz mehanizam koji će osigurati njihovu stvarnu provedbu; poziva na periodičnu i neovisnu evaluaciju utjecaja Sporazuma;
8. poziva Vijetnam da provede preporuke iz najnovijeg univerzalnog periodičnog pregleda; poziva vijetnamske vlasti da usklade vijetnamsko zakonodavstvo s međunarodnim standardima i obvezama u području ljudskih prava, uključujući Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čija je Vijetnam stranka, prije svega revizijom Kaznenog zakona, Zakona o kibersigurnosti i Zakona o uvjerenjima i vjeroispovijesti; poziva vijetnamsku vladu da sve zakone kojima se reguliraju javna okupljanja i prosvjedi uskladi s pravom na slobodno okupljanje i udruživanje;
9. naglašava da članak 13. Sporazuma o slobodnoj trgovini podrazumijeva suradnički pristup koji se temelji na zajedničkim vrijednostima i interesima, uzimajući u obzir različite stupnjeve razvoja stranaka; pozdravlja mogućnost da se pitanja obuhvaćena člankom 13. o trgovini i održivom razvoju prvo rješavaju razmjenom mišljenja u Odboru za trgovinu i održivi razvoj; žali zbog činjenice da u slučaju neriješenog spora drugi mehanizam, koji stranci omogućuje sazivanje neovisnog Panela stručnjaka, i dalje može biti podređen vlastitim postupcima stranaka i ovisiti o njihovoj spremnosti da ga upotrijebe; poziva EU i Vijetnam da uspostave neovisan mehanizam za praćenje stanja ljudskih prava i neovisan mehanizam za podnošenje pritužbi, koji bi oštećenim građanima i lokalnim dionicima pružili učinkovit pravni lijek i način uklanjanja mogućih negativnih posljedica za ljudska prava, ponajprije primjenom mehanizma za rješavanje sporova između država na poglavlje o trgovini i održivom razvoju;
10. ističe da se Sporazumom o slobodnoj trgovini stvara institucionalna i pravno obvezujuća poveznica sa Sporazumom o partnerstvu i suradnji; upozorava da članak 1. Sporazuma o partnerstvu i suradnji sadržava standardnu klauzulu o ljudskim pravima koja može potaknuti odgovarajuće mjere, među ostalim, krajnju mjeru suspenzije Sporazuma o partnerstvu i suradnji ili nekih njegovih dijelova bez odgađanja; podsjeća da je Europski ombudsman u predmetu 1409/2014/MHZ o Sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Vijetnama zaključio da preambula Sporazuma i drugi tradicionalni mehanizmi, primjerice klauzula o „ključnom elementu” Sporazuma o partnerstvu i suradnji te dijalog o ljudskim pravima, nisu bili dovoljni da bi se adekvatno poštovala obveze EU-a, osobito u slučaju kada zakonodavstvo treće zemlje nije bilo usklađeno s međunarodnim standardima ljudskih prava; poziva na uspostavu mehanizma za praćenje provedbe klauzule o ljudskim pravima na temelju redovitih

ocjena te postupka kojim se utvrđuju jasne i vjerodostojne posljedice kršenja sporazuma;

11. sa zabrinutošću primjećuje da je vijetnamsko neovisno civilno društvo pod grubom represijom i da mnogi njegovi predstavnici djeluju ilegalno zbog straha od progona i odmazde; potiče Komisiju da poveća tehničku pomoć i raspoloživa sredstva za razvoj vijetnamskog neovisnog civilnog društva kako bi se toj zemlji pružila potpora u poštovanju međunarodnih obveza u vezi s ljudskim pravima i praćenju pravilne provedbe članka 13. Sporazuma o slobodnoj trgovini; poziva Komisiju da zajamči da će domaće savjetodavne skupine predviđene u poglavlju o trgovini i održivom razvoju uključivati istinski neovisne predstavnike civilnog društva te da razjasni uspostavljene mehanizme kako bi mogli pravilno i sigurno ispunjavati svoju ulogu u nadziranju provedbe Sporazuma o slobodnoj trgovini bez straha od odmazde;
12. ističe da Parlament i njegovo nadležno međuparlamentarno izaslanstvo trebaju pomno pratiti zbivanja u Vijetnamu i provedbu svih dijelova Sporazuma o slobodnoj trgovini kako bi se moglo reagirati na situaciju na terenu; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i Komisiju da blisko surađuju s Parlamentom pri pripremi godišnjih dijaloga o ljudskim pravima i povezanih izvještaja te pri ažuriranju Strategije EU-a za ljudska prava u Vijetnamu;
13. čvrsto vjeruje da je u Vijetnamu potrebno provesti poboljšanja u područjima vladavine prava, dobrog upravljanja, održivog razvoja i poštovanja ljudskih prava;
14. poziva Komisiju i ESVD da službeno izvještavaju Parlament o predanosti Vijetnama da ostvari napredak u pogledu niza pitanja povezanih s ljudskim pravima, kao što je navedeno u Rezoluciji od 17. prosinca 2015.²;
15. smatra da Sporazumu treba dati suglasnost samo ako vijetnamske vlasti oslobode političke zatvorenike; naglašava da je potrebno s Komisijom dogovoriti i obvezati se na precizan raspored za provedbu djelotvornih zakonodavnih i nezakonodavnih mjera za rješavanje problema navedenih u ovoj rezoluciji; poziva Komisiju da razmotri navedene probleme.

² Nezakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2015. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije, Okvirnog sporazuma o sveobuhvatnom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Socijalističke Republike Vijetnama, s druge strane (SL C 399, 24.11.2017., str. 141).

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Sklapanje Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Socijalističke Republike Vijetnama	
Referentni dokumenti	2018/0356M(NLE)	
Nadležni odbor	INTA	
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	AFET 24.10.2019	
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Isabel Wiseler-Lima 30.9.2019	
Razmatranje u odboru	14.10.2019	2.12.2019
Datum usvajanja	4.12.2019	
Rezultat konačnog glasovanja	+: 47 -: 7 0: 8	
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Traian Băsescu, Phil Bennion, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gina Dowding, Tanja Fajon, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Nathalie Loiseau, Jaak Madison, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Javier Nart, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Kati Piri, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Radosław Sikorski, Sergei Stanishev, Hermann Tertsch, Idoia Villanueva Ruiz, Viola Von Cramon-Taubadel, Irina Von Wiese, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Andrea Cozzolino, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Jytte Guteland, Andrzej Halicki, Martin Horwood, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Juozas Olekas, Kris Peeters, Bert-Jan Ruissen, Mick Wallace, Javier Zarzalejos, Bernhard Zimmnick	
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Heidi Hautala, Gilles Lebreton, Geoffrey Van Orden	

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

47	+
NI	Fabio Massimo Castaldo, Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Arnaud Danjean, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Kris Peeters, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos
RENEW	Phil Bennion, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Martin Horwood, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Irina Von Wiese
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Andrea Cozzolino, Tanja Fajon, Raphaël Glucksmann, Jytte Guteland, Sven Mikser, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Sergei Stanishev
VERTS/ALE	Gina Dowding, Heidi Hautala, Katrin Langensiepen, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Catherine Rowett, Viola Von Cramon-Taubadel

7	-
ECR	Bert-Jan Ruissen, Jacek Saryusz-Wolski, Geoffrey Van Orden, Witold Jan Waszczykowski
GUE/NGL	Mick Wallace
ID	Gilles Lebreton, Thierry Mariani

8	0
ECR	Hermann Tertsch, Charlie Weimers
GUE/NGL	Giorgos Georgiou, Manu Pineda, Idoia Villanueva Ruiz
ID	Susanna Ceccardi, Jaak Madison, Bernhard Zimniok

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani